

Scenariusz lekcji religii kl. 1 LO

Temat: Modlitwa drogą do Boga

Autor: Paweł Maciejewski

Cele lekcji: *Uczeń po zajęciach potrafi:*

- zinterpretować teksty poezji religijnej zamieszczone w podręczniku;
- przedstawić argumenty wskazujące na istotną rolę modlitwy w kształtowaniu osobowości człowieka;
- wyjaśnić, jakie są cechy charakterystyczne modlitwy prośby (z przeproszeniem), dziękczynienia, uwielbienia, adoracji;
- uargumentować twierdzenie, że modlitwa zanoszona do Boga w różnych intencjach powinna przemieniać wewnątrz człowieka.

Metody i techniki pracy:

- dyskusja
- rozmowa kierowana
- trójkątne zestawienie

Środki dydaktyczne:

- teksty utworów literackich, wydruk załączników
- płyta CD „Pismo Święte. Stary Testament”
- aplikacja na telefon „Pismo Święte. wersja 3.0.31”

Przebieg lekcji:

1. Uczniowie zapoznają się z tekstami poetyckimi zamieszczonymi **w załączniku nr 1** (mogą to zrobić indywidualnie lub może je przeczytać wcześniej przygotowany przez katechetę uczeń). W oparciu o nie prowadzimy rozmowę na temat relacji poetów do Boga i poruszanych tematów w poznanych utworach.

Przykładowe zagadnienia do rozmowy:

- Jaka jest relacja poetów do Boga?
- W jaki sposób ją wyrażają?
- Jakie prawdy o Bogu przekazują poeci?
- O czym rozmawiają z Bogiem?

Wyniki tej rozmowy w postaci haseł wybrany uczeń zapisuje na tablicy.
Przykładowo:

- Bóg jest tym, który obdarza człowieka swoimi darami
- Bóg przez stworzenia przemawia do człowieka
- Bóg przez całe życie człowieka kroczy razem z nim

- człowiek mimo grzechu zawsze może wrócić do Boga
  - modląc się możemy Bogu mówić wszystko, o wszystkich sferach naszego życia
2. Kontynuację tego zagadnienia odnajdujemy w tekstach z Pisma Świętego (**załącznik nr 2**).
Teksty mogą przeczytać wybrani uczniowie, można też odtworzyć tekst z płyty CD „Pismo Święte. Stary Testament” lub zapoznają się indywidualnie z **aplikacji na telefon „Pismo Święte. wersja 3.0.31”**.

Na ich podstawie uczniowie zastanawiają się: do jakiej modlitwy zachęca nas Bóg?

Wśród stwierdzeń należy zwrócić uwagę na modlitwę prośby, uwielbienia, dziękczynienia, przeproszenia.

Uczniowie poszerzają wiadomości dotyczące w/w rodzajów modlitwy poprzez zapoznanie się z tekstem (**załącznik nr 3**)

Uczniowie pracują w grupach i wypunktowując najistotniejsze treści dotyczące w/w zagadnienia. Najistotniejszą treść przedstawiają pozostałym osobom z klasy. Można ją również w formie haseł zapisać na tablicy.

Przykładowe treści, na które powinni zwrócić uwagę uczniowie:

- modlitwa błogosławieństwem jest wyrazem radości i wdzięczności
- adorując Boga wystawiamy Jego wielkość, chwalimy Jego wszechmoc
- modlitwa prośby winna być poprzedzona prośbą o przebaczenie
- prośby winny być zanoszone z ufnością
- naszą modlitwą powinniśmy obejmować wszystkich, którzy jej potrzebują
- winniśmy dziękować Bogu za wszystko, co od Niego otrzymujemy
- wielbić Boga to oddać Mu należną chwałę

Inny sposób przeprowadzenia ostatniego w/w etapu lekcji:

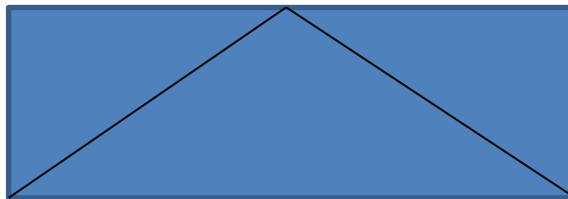
Dzielimy uczniów na 5 grup. Każdy zespół otrzymuje kartkę A-4. Zadaniem grupy jest przeczytać jeden z tekstów znajdujący się w **załączniku nr 3**:

- grupa 1 – błogosławieństwo i adoracja
- grupa 2 – modlitwa prośby
- grupa 3 – modlitwa wstawiennicza
- grupa 4 – modlitwa dziękczynienia
- grupa 5 – modlitwa uwielbienia

Następnie na kartkach A-4 ma wykonać „trójkątne zestawienie”.

Opis metody:

Kartkę dzielimy na trzy części tak, by powstały trzy trójkąty:

W jednej części (w jednym trójkącie) uczniowie wypisują najistotniejszą myśl, przesłanie wynikające z przeczytanego tekstu, w drugiej zastosowanie (odniesienie) tej treści do życia, w trzeciej ilustrację graficzną tekstu (jego najistotniejszej treści) za pomocą symboli, strzałek, hasłowych napisów. Na pracę przeznaczamy około 15 minut. Po jej zakończeniu następuje prezentacja prac na forum klasy.

3. Uczniowie układają indywidualnie modlitwę spontaniczną, w której zawarte są wezwania uwielbienia, dziękczynienia, przeproszenia i prośby. Treść ułożonych wezwań można wykorzystać podczas modlitwy na zakończenie katechezy lub podczas kolejnych jednostek lekcyjnych.
4. Zwracamy uwagę, że zanoszone do Boga modlitwy powinny nas zbliżać do Boga i przemieniać nasze wnętrza. W celu pogłębienia tej treści uczniowie czytają wskazane teksty (załącznik 4).

Załącznik nr 1

Jan Kochanowski. Pieśń XXV

Czego chcesz od nas, Panie, za Twe hojne dary?
Czego za dobrodziejstwa, którym nie masz miary?
Kościół cię nie ogarnie, wszędy pełno ciebie,
I w otchłaniach, i w morzu, na ziemi, na niebie.

Cyprian Kamil Norwid. Modlitwa

Przez wszystko do mnie przemawiałeś – Panie,
Przez ciemność burzy, grom i przez świtanie;
Przez przyjacielską dłoń w zapasach z światem,
Pochwałą wreszcie – ach – nie Twoim kwiatem...

Julian Tuwim. Chrystusie...

Jeszcze się kiedyś rozsmucę,

Jeszcze do Ciebie powrócę,

Chrystusie...

Jeszcze tak strasznie zapłaczę,

Że przez łzy Ciebie zobaczę,

Chrystusie...

I taką wielką żałobą

Będę się żalił przed Tobą,

Chrystusie...

Że duch mój przed Tobą klęknie

I wtedy – serce mi pęknie,

Chrystusie...

Bolesław Taborski. Prośba

Chcę życie moje Tobą przeżyć, Boże;

Tobie je oddać, jak od Ciebie wziętem –

Chcę, byś rozpałił we mnie łaski zorze,

Dał piąć się ciągle wyżej, choć z mazołem.

Błagam Cię, Boże, byś zawsze był ze mną,

Lecz nie koło mnie, ale zawsze we mnie -

Był mi światłością w nocy pustką ciemną;

Błagam Cię, Panie i wiem – nie nadaremnie.

Leopold Staff. ***

Kto szuka Cię, już znalazł Ciebie;
Już Cię ma, komu Ciebie trzeba;
Kto tęskni w niebo Twe, jest w niebie;
Kto głodny go, je z Twego chleba.

Nie widzą Ciebie moje oczy,
Nie słyszą Ciebie moje uszy;
A jesteś światłem w mej pomrocy;
A jesteś śpiewem w mojej duszy!

Leopold Staff. Wyszedłem szukać...

Wyszedłem szukać Ciebie o świcie i w trwodze,
Nie znajdując, myślałem, żem szedł drogą kłamną;
I spotkałem Cię, kiedym odwrócił się w drodze,
Bowiem przez całe życie krok w krok szedłeś za mną.

Wędrowałem dzień cały pod cienia ciężarem,
W chłodzie-m południe minął, by oto u końca
Płonąć Tobą, o zmierzchu mym, czerwonym żarem,
Jako wieczorna rzeka o zachodzie słońca.

Załącznik nr 2

Modlitwa króla Salomona

Wtedy rzekł Bóg: «Proś o to, co mam ci dać». A Salomon odrzekł: «Tyś okazywał Twemu słudze Dawidowi, memu ojcu, wielką łaskę, bo postępował wobec Ciebie szczerze, sprawiedliwie i w prostocie serca. Ponadto zachowałeś dla niego tę wielką łaskę, że dałeś mu syna, zasiadającego na jego tronie po dziś dzień. Teraz więc, o Panie, Boże mój, Tyś ustanowił królem Twego sługę w miejsce Dawida, mego ojca, a ja jestem bardzo młody. Brak mi doświadczenia! Ponadto Twój sługa jest pośród Twego ludu, któryś wybrał, ludu mnogiego, którego nie da się zliczyć ani też spisać, z powodu jego mnóstwa. Racz więc dać Twemu słudze serce pełne rozsądku do sądzenia Twego ludu i rozróżniania dobra od zła, bo któż zdoła sądzić ten lud Twój tak liczny?» /1Krl 3,5b-9/

Modlitwa króla Dawida

Dawid rzekł do Natana: «Zgrzeszyłem wobec Pana». Natan odrzekł Dawidowi: «Pan odpuszcza ci też twój grzech... /2Sm 12,13/

Modlitwa Tobiasza

A kiedy nawrócicie się do Niego całym sercem
i z całej duszy, aby postępować przed Nim w prawdzie,
wtedy On zwróci się do was
i już nigdy nie zakryje oblicza swego przed wami.
A teraz spójrzcie, co On wam wyświadczył,
i dziękujcie Mu pełnym głosem,
uwielbiajcie Pana sprawiedliwego
i wystawiajcie króla wieków! /Tb 13,6-7/

Modlitwa Mojżesza i Izraelitów

Wtedy Mojżesz i Izraelici razem z nim śpiewali taką pieśń ku czci Pana:
Będę śpiewał ku czci Pana,
który wspaniale swą potęgę okazał,
gdy konia i jeźdźca jego
pogrążył w morzu.
Pan jest moją mocą i źródłem męstwa!
Jemu zawdzięczam moje ocalenie.
On Bogiem moim, uwielbiać Go będę,
On Bogiem ojca mego, będę Go wywyższał. /Wj 15,1-2/

Załącznik nr 3

Błogosławieństwo i adoracja

Błogosławieństwo i adoracja to postawa modlitewna, w której następuje wymiana darów między Stwórcą a stworzeniem. Bóg nieskończonej miłości obficie udziela swego błogosławieństwa poczynaniom człowieka, a człowiek świadomy tego, czuje się zobowiązany odpowiedzieć na ten dar wystawianiem Bożego miłosierdzia.

W tej formie modlitewnej Duch Święty odgrywa szczególną rolę. To właśnie dzięki Niemu nasze uwielbienie w łączności z Chrystusem wznosi się ku Ojcu Niebieskiemu, aby następnie wrócić do nas w obfitości Jego błogosławieństwa. „Niech będzie błogosławiony Bóg i Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa; On napełnił nas wszelkim błogosławieństwem...” (Ef 1,3). W adoracji wystawiamy wielkość i miłość Boga, Stwórcy i Zbawiciela, wystawiamy nasze poddanie i miłość.

Modlitwa prośby

Ogromna większość naszych modlitw kojarzy się z prośbą. Przez modlitwę prośby dajemy świadectwo naszej wiary w moc Boga, w całkowitą naszą od Niego zależność oraz w Jego Ojcowską nad nami opiekę. Zakres prośb jest bardzo szeroki. Najpierw powinniśmy się modlić o Królestwo Boże, aby ogarnęło świat. Następnie o to, co jest konieczne, by je przyjąć i współdziałać w jego przyjściu. Taką hierarchię prośb ustanowił Jezus, gdy uczył apostołów Modlitwy Pańskiej: „Przyjdź Królestwo Twoje”, i gdy zachęcał do ufności w opiekę Bożą: „Starajcie się naprzód o Królestwo Boga i o Jego sprawiedliwość, a to wszystko będzie wam dodane” (Mt 6,33). Duch Święty czuwa, aby troska o rozwój Kościoła zajmowała zawsze naczelną rolę w modlitewnej tradycji Ludu Bożego.

Przedmiotem modlitwy prośby może być także każde dobro, tak duchowe jak i materialne, i każda potrzeba ludzka, o ile nie sprzeciwia się woli Bożej.

Pewną odmianą modlitwy prośby jest prośba o przebaczenie win. Stawia nas ona przed Bogiem jako grzeszników i od niej właściwie powinno się zaczynać każde spotkanie z Bogiem. Dlatego też poprzedza ona zawsze liturgię eucharystyczną.

Modlitwa wstawiennicza

Modlitwa wstawiennicza jest odmianą modlitwy prośby. W tym wypadku bardzo upodabniamy się do Jezusa, który jest jedynym wstawiającym się u Ojca za wszystkich ludzi, a szczególnie za grzeszników. Wstawiennictwo jest najpowszechniejszą formą modlitwy Kościoła. Jest dziełem Ducha Świętego, bo, jak mówi Pismo Święte. „Duch przychodzi z pomocą naszej słabości... Duch przyczynia się za nami... zgodnie z wolą Bożą” (Rz 8,26-27). Kościół praktykuje tę formę modlitwy w każdej Mszy Świętej i swoim wstawiennictwem obejmuje wszystkich ludzi bez wyjątku, nawet tych, którzy go prześladują i odrzucają Ewangelię.

Modlitwa dziękczynienia

Modlitwa dziękczynienia jest odpowiedzią człowieka na udzielone dary. Jeśli Bóg przyjmuje każdą naszą prośbę i nie zostawia jej bez odpowiedzi, to słuszne jest, abyśmy o tym zawsze pamiętali i często zanosili do Niego modlitwę dziękczynną. „W każdym położeniu dziękujcie, taka jest bowiem wola Boża w Jezusie Chrystusie względem was” (1Tes 5,18). „Trwajcie gorliwie na modlitwie, czuwając na niej wśród dziękczynienia” (Kol 4,2). Ta modlitwa wzbogaca nasze serca jedną z najpiękniejszych cnót - cnotą wdzięczności. Centrum życia Kościoła stanowi Eucharystia, która jest dziękczynieniem Bogu za największe miłosierdzie okazane nam w Jezusie Chrystusie.

Modlitwa uwielbienia

Modlitwa uwielbienia jest taką formą modlitwy, w której człowiek nie myśli o sobie, ale przede wszystkim o samym Bogu, o Jego wielkości, wspaniałości, miłości i całkowitej od Niego zależności. Jest to najpiękniejsza forma modlitwy, najbardziej bezinteresowna, bo nie zatrzymuje naszej uwagi na darach Bożych, lecz kieruje nasze serce ku samemu Dawcy. Przez tę modlitwę Duch Święty wzbudza w nas synowskie uczucia wobec Boga i włącza w wielki akt uwielbienia, jaki Ojcu niebieskiemu składa Jego Syn, Jezus Chrystus. „Dla nas istnieje tylko jeden Bóg, Ojciec, od którego wszystko pochodzi i dla którego my istniejemy, oraz jeden Pan, Jezus Chrystus, przez którego wszystko się stało i dzięki któremu także my jesteśmy” (1Kor 8,6). Najdoskonalszym wyrazem tego uwielbienia jest Eucharystia, która zawiera wszystkie formy modlitwy i jest Ofiarą „czystą, świętą i doskonałą” (I Modlitwa Eucharystyczna).

Załącznik nr 4

„Upadł do stóp Jego, dziękując”

Trzeba się modlić: prosić, dziękować, przepraszać i wielbić. Trzeba się modlić także dlatego, by nasycić się Bożym światłem, pięknem i dobrem. Trwać w obecności Boga, by w ten sposób upodobnić się do Niego, uczyć się myśleć, kochać i patrzeć tak jak On.

„Wszedł do świątyni, aby się modlić”

Nie bój się zwracać do Boga wtedy, gdy nie jesteś w kościele, a przynajmniej na klęczkach. Nie bój się zwracać do Boga, gdy już leżysz w łóżku i przypominasz sobie, że znowu nie mówiłeś wieczornego pacierza, bo zapomniałeś albo uznałeś się za wystarczająco zmęczonego. Nie bój się zwracać do Boga, gdy idziesz czy jedziesz do swoich zajęć i przypominasz sobie, że jak zwykle nie odmówiłeś rannego pacierza, bo nie było już czasu, albo po prostu dlatego, że ci się nie chciało. Nie bój się zwracać do Boga, gdy jesteś świadom popełnionego grzechu, nie bój się nawet wtedy, gdy zdajesz sobie sprawę, że grzech twój nie jest wyjątkiem, że trwasz w nim od dawna i nie ma widoków na to, abyś w najbliższym czasie mógł to zmienić.

„A gdy się modlić będziecie”

Wejść w rozmowę, to znaczy wystawić na próbę swoje dotychczasowe stanowisko: zgodzić się na to, że – być może – zostanie ono potwierdzone, że hierarchia wartości zostanie jeszcze bardziej wzmocniona, a poglądy pogłębione; ale wejść w rozmowę, to znaczy również zdecydować się na ryzyko: że trzeba będzie ustąpić z zajmowanych poglądów, dokonać przesunięć w hierarchii wartości, zmienić sposób patrzenia na siebie i innych.

Wejść w rozmowę, to znaczy, że może trzeba będzie przyjąć za swoje coś, co dotąd było mi obce. A może nawet – że trzeba będzie stać się innym człowiekiem.

Modlitwa jest rozmową z Bogiem.ⁱ

Źródła:

ⁱ M. Maliński, Aby nie ustać w drodze, Wrocław 1986